

7/12109, 12110, 12111, 12112, 12113, 12114, 12115,
12116, 12117, 12118, 12119, 12120
T.C.

DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00. 412
KONU : Yazılı Soru Önergisi

02.13.2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 15.02.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-18268 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Adana Milletvekili Sayın Prof.Dr.N.Gaye ERBATUR (11 adet) ve İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN'e ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 12 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 12 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/12120 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Türkiye, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni onaylayarak yasalarda ve uygulamada var olan ayrımcılıkları kaldırmayı taahhüt etmiştir. Buna rağmen, Aralık 2003 ÖSYM web sayfasında yayınlanan kamu kurumlarına sınavla eleman alınacağına ilişkin duyuruda "kadınlara karşı ayrımcılık" yapılmış. Devlet Su İşleri Toprak Mahsulleri Ofisi Gn. Md.lüğü'ne sınavla eleman alınması koşulları arasında "cinsiyeti erkek olmak" koşuluna yer verilmişti. Yine 2004 Kamu Personeli Seçme Sınavı sonuçlarına göre hazırlanan Kamu kurumlarına ilk defa atanacaklar için ek yerleştirme klavuzu hazırlanmış, 08.11.2004 tarihinde dağıtımına başlanan tercih klavuzunda Maden Teknik Arama Genel Müdürlüğü'nün merkez teşkilatına yerleştirilmesi yapılacak mühendis kadroları için koşullar belirtilmişti. Tercih Klavuzu'nda 75 mühendis kadrosuna erkek olma şartına karşılık, sadece 5 jeoloji mühendisliği kadrosuna kadın olma koşulu getirilmişti.

Ayrımcılığın önlenmesi ve kaldırılması için daha önce birçok defa soru önergeleri vermiş olmamıza rağmen,

SORU 1 :

Resmi Gazete'de 16.01.2006 tarihli ve 26051 sayılı iş alanlarında 22 erkek mühendise karşılık 5 kadın mühendis ilanı verilmiştir. 2006 yılı iş ilanlarında bile halen ayrımcılık yapılması konusunda gerekli yasal önlemler ne zaman alınacaktır?

CEVAP 1 :

Bazı kamu kurum ve kuruluşlarının personel alımına ilişkin ilanlarında hizmet gerekleri dışına çıktıkları izlenimini oluşturacak şekilde "erkek olmak" şartına yer verildiği görülmekte olup, personel alımında hizmet gerekleri dışında cinsiyet ayrımı yapılması, başta Anayasamız ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerdeki kadın-erkek eşitliğine ilişkin hükümlere aykırılık teşkil etmektedir.

Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün sınavla eleman alma koşulları arasında "cinsiyeti erkek olmak" koşuluna yer verilmesi üzerine, Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün başlattığı çalışmalar sonucunda, Kamu Personel alımlarında cinsiyet ayrımcılığı yapılmamasına ilişkin "Personel Temininde Eşitlik İlkesine Uygun Hareket Edilmesi" konulu 2004/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi yürürlüğe girmiş ve Genelge tüm kamu kurum ve kuruluşlarına iletilmiştir.

SORU 2 :

Bu tür ilanlar verilmesi Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı değil midir ve Anayasa'da herkese tanınmış olan çalışma hakkının kadınlar aleyhine kısıtlanması anlamına gelmez mi?

CEVAP 2 :

Anayasamızın "Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı"nın düzenlendiği 70'inci maddesinde; "Her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez." denilmek suretiyle kamu hizmetlerine girişte kadın-erkek eşitliği teminat altına alınmıştır.

Öte yandan, Ülkemizin de taraf olduğu, Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'nin (CEDAW) 2'inci maddesinde "Herhangi bir kişi veya kuruluşun kadınlara karşı ayırım yapma girişimini önlemek ve kadınlara karşı ayrımcılık oluşturan mevcut yasa, yönetmelik, adet ve uygulamaları değiştirmek veya feshetmek için yasal düzenlemeler de dahil gerekli bütün önlemler alınacaktır." ve sözleşmenin 11'inci maddesinde; "Taraf devletler, kadın ve erkek eşitliği temelinde istihdam konularında kadına karşı ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına yönelik bütün uygun önlemleri alacaklardır." ifadeleri yer almaktadır.

Gerek Anayasamız, gerekse taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'nde yer alan hükümlere aykırı işlemler cinsiyete dayalı ayrımcılık olarak değerlendirilmektedir.

SORU 3 :

Böyle bir ilan veren özel ya da kamu sektör işverene uygulanan yaptırım nedir?

CEVAP 3 :

Kamu Personel alımlarında cinsiyet ayrımcılığı yapılmamasına ilişkin "Personel Temininde Eşitlik İlkesine Uygun Hareket Edilmesi" konulu 2004/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi 15 Ocak 2004 tarihinde 25347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından personel temini amacıyla yapılacak çalışmalarda, başvuru kabul şartlarının hizmet gerekleri doğrultusunda belirlenmesi ve vatandaşlar arasında ayırım yapıldığı izleniminin oluşmasına meydan vermeyecek şekilde hareket edilmesi zorunludur.

Ayrıca 4857 Sayılı İş Kanunu'nun "Eşit Davranma İlkesi" başlıklı 5 inci madde ve gerekçesinde "İşverenin işe almadan başlayarak tüm çalışma koşulları yönünden işçilerine karşı eşit davranma, bu arada cinsiyet ayırımına gitme yükümlülüğü, çalışma hayatının önemli sorunlarından biri olarak tüm ülkelerin, uluslararası ve uluslararası hukukun gündemine girmiş ve çok sayıda ulusal ve uluslararası kaynaklarda yer almıştır. Eşit davranma ilkesi ve cinsiyet ayırımı yasağına aykırı davranmanın yer aldığı maddeye Avrupa Birliği'nin konuya ilişkin ispat yükümlülüğü hakkındaki 98/53 sayılı yönerge hükümlerine uyum sağlayan bir bent de eklenmiştir.

Maddenin (d) bendinde hukuki yaptırım olarak öngörülen işçinin "dört aya kadar ücreti tutarındaki" tazminat için esas olacak ücret "asıl ücret" olup, ücretin ekleri olan ikramiye, prim ve paraya ilişkin sosyal yardımlar buna dahildir.

Saygılarımla.

Nihat ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı